

ra), *Orest samoznanac* (Ὀρεσταντοκλείδης), *Radóznalac* (Πολυπράγμων), *Čovjek s Ponta* (Ποντικός), *Šakač* (Πύκτης), *Sapio* (Σαπφώ), *Suradnici* (Συνέριθοι), *Pravednik* (Φιλοδικαστής), *Lažljivi lupeži* (Ψευδολησταί); fragmenti nepoznatih komedija

TIMOSTRAT (Τιμόστρατος), 2. st. pr.n.e. Grčki komediograf iz Atene, jedan od posljednjih autora nove komedije. Osvojio više nagrada između 188. i 183. Sačuvani fragmenti.

● *Azop* (Ἄσωπος), *Pan* (Πάν), *Zalog* (Παρακαταύτηκη), *Ljubitelj gospodara* (Φιλοδεσπότης); fragment nepoznate komedije

TIMOTEJ iz Mileta (Τιμόθεος), oko 450–360. pr.n.e. Grčki pjesnik i muzičar. Uz njegovo se ime veže i stvaranje komedija, ali radi li se o istom autoru ili o imenjaku ostaje nejasno. Naslovi tragedija pronađeni su na jednom natpisu.

146 ● *Psetance* (Κυνάριων); fragment nepoznate komedije
● *Alkmeon* (Ἀλκμέων), *Alfisebeja* (Ἄλφεισβεία)

TITINIJE (Titinius), 2. st. pr.n.e. Rimski pjesnik, jedan od najstarijih autora tzv. *fabulae togatae*, komedija iz rimskog života. Sačuvani naslovi odaju sadržaje iz malograđanske sredine te napade na raskoš i žene.

● *Bradonja* (Barbatus), *Slijepac* (Caecus), *Čistač odjeće* (Fullonia ili Fullones), *Blizanka* (Gemina), *Hortenzije* (Hortensius), *Insubranka* (Insubra), *Pravdašica* (Iurisperita), *Pastorka* (Privigna)

TOLIN (Τόλινος), nepoznato vrijeme. Pjesnik megarske komedije.

○ nepoznato

TRABEJA, Kvint (Quintus Trabea), oko 200. pr.n.e. Rimski komediograf, prema Varu istakao se sposobnošću izražavanja i pobuđivanja strasti. Fragmenti sačuvani kod Cicerona.

● fragmenti

TUGENID (Τουγενίδης), nepoznato vrijeme. Grčki pjesnik komedija.

● *Suci* (Δικασταί); fragmenti nepoznatih komedija

TURPILIJE, Sekst (Sextus Turpilius), 2. st. pr.n.e. (umro 103. pr.n.e.). Rimski komediograf, posljednji autor fabula palijata, komedija s grčkim likovima. Poput svih autora palijata i on se ugleda u grčke uzore nove komedije. Sačuvano preko 200 stihova u fragmentima. Drama *Leukadanka* (s temom iz života pjesnikinje Sapfo) izvodila se još u Ciceronovo vrijeme.

● *Ljudi koji pritiču u pomoć* (Boethuntes), *Djevojka s košarom* (Canephorus), *Demetrije* (Demetrius), *Demijurg* (Demiurgus), *Nasljednica* (Epiclesus), *Hetera* (Hetaera), *Lemnjanke* (Lemniae), *Leukadanka* (Leucadia), *Djevojka iz Lindia* (Lindia), *Djetešce* (Paedium), *Paziteljica* (Paraterusa), *Ocoljubac* (Philopator), *Trasileont* (Thrasyleon)

V

VARIJE RUF, Lucije (Lucius Varius Rufus), Augustovo doba. Rimski pjesnik, viđen član Mecenatova književnog kruga. Uz filozofsku i panegiričku poeziju napisao tragediju *Tijest* koja je uz Ovidijevu *Medeju* slovila kao vrhunac rimske tragedije. Kvintilijan ga stavlja uz bok Grcima. V. je uz Plotija izdao Vergilijevu *Eneidu*.

● *Tijest* (Thyestes)

VATRONIJE (Vatronius), 2. st. pr.n.e. Rimski komediograf, pisac palijata. Od njegova djela sačuvan je samo jedan fragment.

● *Kravica* (Burra)

VERGILIJE ROMAN (Vergilius Romanus), 1/2. st. Rimski pjesnik, pisao u tradiciji nove komedije, ali je u svoja djela unosi i elemente stare komedije (porugu i satiru). Od ove interesantne pojave ništa se nije sačuvalo. Plinije Mlađi ga uspoređuje s Plautom i Terencijem (Ep. VI, 21, 2).

○ nepoznato

OSVRTI

IN MEMORIAM DON IVAN OSTOJIĆ

Nisam, naravno, osobno poznao nestora naše antičke arheologije, epigrafije i povijesti don Franu Bulića. Međutim, bio sam u prilici da se više puta susretnem s don Ivanom Ostojicom u Arheološkom muzeju u Splitu ili na putu prema Muzeju, i neminovno mi je njegova osoba osamdesetogodišnjaka uokvirena crnim svećeničkim odijelom i bijelim kolarom, energična tijela i britka duha odavala karakteristike za koje sam držao da su bile i don Franine, odnosno, da su bile bliske onoj slici koju sam stekao o njemu. Bio je to osobiti razlog zbog kojeg sam osjetio veliko poštovanje prema don Ivanu Ostojicu. Premda su nas dijelile generacije, čini mi se da sam u njemu prepoznao jedan znak vremena, i zato sam osjetio potrebu da se u momentu njegove smrti ne osvrćem detaljnije na njegovo djelo, već da fiksiram moment odlaska njegove osobe iz naše sredine. Naime, slutim da pojava svećenika-historičara naše Dalmacije, arheologa i epigrafičara klasična formata, kakvu je utjelovljavao don Frane Bulić, s preminulim don Ivanom Ostojicom odlučno silazi sa scene. Možda su prevelike riječi, ali mislim da je time završeno jedno vrijeme, sasvim specifično, kako u životu općenito tako i u klasičnim studijama, u kojem su udarni doprinos pružali svećenički kadrovi. Nesumnjivo će se iz jedne dalje perspektive svestranije ocjenjivati njihov udio u našoj povijesti, ali je već sada evidentno da je u klasičnim studijama bio značajan.

Ivan Ostojić rodio se 6. studenog 1893. u Poveljima na otoku Braču. Već kao mladi župnik u mjestima rodnoga Brača interesira se za njegove drevne spomenike. Doktorira teologiju u Rimu 1929. godine, te je od tada pa sve do 1969. profesor na splitskoj Teologiji. Teološki fakultet u Zagrebu dodijelio mu je 1970. doktorat *honoris causa* zbog rezultata koje je stekao u proučavanju crkvene, posebno benediktinske povijesti. Preminuo je u osamdeset i sedmoj godini života, u Splitu, 22. rujna 1980.

Naša kulturna i znanstvena javnost pamtit će Ivana Ostojića kao istaknutog poznavaoa srednjovjekovne, crkvene i benediktinske povijesti, epigrafije, kao istaknutog istraživača blaga latinskog jezika u našim krajevima. U njegovu opusu osobito je poznato opsežno djelo u tri sveska *Benediktinci u Hrvatskoj i ostalim našim krajevima*. Po mišljenju jedne naše prominentne historičarke „svojom opsežnošću i ozbiljnošću pristupa, po sakupljenoj materiji i cjelokupnoj literaturi o benediktincima Ostojićevo djelo nadvisuje sve dosadašnje slične pokušaje”. Kada se zna koliku je ulogu u širenju latinske kulture odigrao Ordo Sancti Benedicti, onda je jasno i kolika je uloga Ivana Ostojića u osvjetljavanju te benediktinske dimenzije u našim krajevima. Benediktinci su od podizanja svog prvog samostana u Monte Cassinu 529. godine bili izuzetno važni nosioci kasnoantičkog kontinuiteta. Tako su i kod nas oni osiguravali taj kontinuitet u ranom srednjem vijeku, kad su djelovali u velikom broju malih samostana, osobito uzduž Jadrana.

Nekoliko drugih Ostojićevih monografija i niz studija i članaka u raznim stručnim i znanstvenim časopisima također će služiti kao nezaobilazne referencije za buduće znatiželjnike, ljubitelje i istraživače naše „latinske” baštine.

Emilio Marin

latina et graeca viva

LATINŠTINA NAŠA SVAGDAŠNJA XV

Nomen est omen.

Temeljito smo se navikli promatrati preobrazbe što ih u suvremenoj upotrebi doživljavaju obične latinske i grčke riječi. Međutim, još uvijek može iznenaditi ono što se zbiva s vlastitim imenima ljudi, plemena, naroda, mjesta i božanstava.

Posvećujemo stoga samo njima ovaj nastavak „Latinštine”.

U TV-prijenosu iz Pompeja saznali smo da tamo postoji
KUĆA FAUNE
nazvana po KIPU FAUNE.

I opet: „To je FAUNA po KOJOJ kuća nosi ime”. Ovakav bi izvještaj obradovao sve koji se zanimaju za odavno pokopane i otkapane Pompeje, jer se do sada nije znalo ni za takvu kući ni za takav kip. Međutim, uz dužno poštovanje prema flori i FAUNI kojom su napučeni studiji naše TV, bit će da se ovdje ipak radi o